

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (ГОЛЯМ СЪСТАВ)

26 юни 2007 година *

По дело C-305/05

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Cour d'arbitrage, понастоящем Cour constitutionnelle (Белгия), с акт от 13 юли 2005 г., постъпил в Съда на 29 юли 2005 г., в рамките на производство по дело

Ordre des barreaux francophones et germanophone,

Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles,

Ordre des barreaux flamands,

Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles,

срещу

Conseil des ministres,

* Език на производството: френски.

В присъствието на:

Conseil des barreaux de l'Union européenne,

Ordre des avocats du barreau de Liège,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н A. Rosas, г-н K. Lenaerts, г-н E. Juhász (докладчик) и г-н J. Klučka, председатели на състави, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н K. Schiemann, г-н A. Borg Barthet, г-н M. Ilešič и г-н J. Malenovský, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Poiares Maduro,
секретар: г-н M.-A. Gaudissart, началник на отдел,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 септември 2006 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Ordre des barreaux francophones et germanophone и Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles, от адв. F. Tulkens и адв. V. Ost, avocats,

- за *Ordre des barreaux flamands* и *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles*, от адв. M. Storme, avocat,

- за *Conseil des barreaux de l'Union européenne*, от адв. M. Mahieu, avocat,

- за *Ordre des avocats du barreau de Liège*, от адв. E. Lemmens, avocat,

- за белгийското правителство, от г-н M. Wimmer, в качеството на представител, подпомаган от адв. L. Swartenbroux, avocat,

- за италианското правителство, от г-н I. M. Braguglia, в качеството на представител, подпомаган от г-н P. Gentili, *avvocato dello Stato*,

- за кипърското правителство, от г-жа E. Rossidou-Papakyriakou и г-н F. Komodromos, в качеството на представители,

- за австрийското правителство, от г-жа C. Pesendorfer, в качеството на представител,

- за словашкото правителство, от г-н R. Procházka, в качеството на представител,

- за Европейския парламент, от г-н A. Caiola и г-жа C. Castillo del Carpio, впоследствие от г-н A. Caiola и г-жа M. Dean, в качеството на представители,

- за Съвета на Европейския съюз, от г-жа M. Sims и г-жа M.-M. Josephides, в качеството на представители,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н W. Bogensberger и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 14 декември 2006 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до действителността на член 2а, точка 5 от Директива 91/308/ЕИО на Съвета от 10 юни 1991 година за предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари (ОВ L 166, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 1, стр. 103), изменена с Директива 2001/97/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2001 година (ОВ L 344, стр. 76; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 2, стр. 53, наричана по-нататък „Директива 91/308“).

- 2 Запитването е отправено в рамките на производства, образувани пред препращащата юрисдикция съответно по искания от *Ordre des barreaux francophones et germanophone* [Обединение на френскоезичните и немскоезичното професионални адвокатски сдружения], *Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles* [Френско обединение на адвокатите към Брюкселското професионално адвокатско сдружение], *Ordre des barreaux flamands* [Обединение на фламандските професионални адвокатски сдружения] и *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles* [Нидерландско обединение на адвокатите към Брюкселското професионално адвокатско сдружение], за

обявяване на противоконституционността на някои членове от Закона от 12 януари 2004 г. за изменение на Закона от 11 януари 1993 г. за предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари, на Закона от 22 март 1993 г. относно статута и контрола на кредитните институции и на Закона от 6 април 1995 г. относно статута и контрола на инвестиционните дружества и относно финансовите посредници и инвестиционните съветници (*Moniteur belge* от 23 януари 2004 г., стр. 4352, наричан по-нататък „Законът от 12 януари 2004 г.“), с който Директива 2001/97 се транспонира в националната правна система.

Правна уредба

Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи

- 3 Член 6, озаглавен „Право на справедлив съдебен процес“, от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „ЕКПЧ“) гласи:

„1 Всяко лице, при определянето на неговите граждански права и задължения или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него, има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. [...]

2 Всяко лице, обвинено в криминално престъпление, се счита за невинно до доказване на вината му в съответствие със закона.

- 3 Всяко лице, обвинено в криминално престъпление, има в частност следните права:
- a) да бъде незабавно и в подробности информирано за характера и причините за обвинението срещу него на разбираем за него език;
 - b) да има достатъчно време и възможности за подготовка на своята защита;
 - c) да се защитава лично или да ползва адвокат по свой избор; ако не разполага със средства за заплащане на адвокат, да му бъде предоставена безплатно служебна защита, когато го изискват интересите на правосъдието;
 - d) да участва в разпита или да изисква разпит на свидетелите на обвинението и да изисква призоваването и разпитът на свидетелите на защитата да се извършват при същите условия, както на свидетелите на обвинението;
 - e) да ползва безплатно услугите на преводач, ако не разбира или не говори езика, използван в съда.“

Общностна правна уредба

- 4 Трето съображение от Директива 91/308 гласи следното:

„като има предвид, че изпирането на пари оказва очевидно влияние върху разрастването на организираната престъпност като цяло, и по-специално върху трафика на наркотици; като има предвид все по-широкото осъзнаване на

факта, че борбата срещу изпирането на пари е едно от най-ефикасните средства за противодействие на тази форма на престъпна дейност, която представлява особена заплаха за обществата на държавите-членки“.

5 Съображения 1, 14—17 и 20 от Директива 2001/97 гласят:

„(1) Подходящо е Директива 91/308 [...], която е един от основните международни инструменти за борба срещу прането на пари [другаде в текста: „изпирането на пари“], да бъде актуализирана, като се вземат предвид заключенията на Комисията и желанията, изразени от Европейския парламент и от държавите-членки. По този начин директивата [91/308] би трябвало не само да отрази най-добрите международни практики в тази област, но също така и да продължи да установява висока степен на защита на финансовия сектор и на другите уязвими дейности от вредните последици на престъплението.

[...]

(14) Съществува тенденция към нарастващо използване от страна на перачите на пари на нефинансови професии. Това се потвърждава от работата на ГМФД [Група за финансово действие срещу изпирането на пари; другаде в текста „FATF“] по техниките и типологиите на прането на пари.

(15) Задълженията, наложени от директивата [91/308] по отношение идентификацията на клиентите, съхранението на вписванията и докладването на съмнителни сделки, трябва да бъдат разширени до ограничен брой дейности и професии, които са се оказали особено подходящи да бъдат използвани за целите на прането на пари.

- (16) Нотариусите и юристите на свободна практика, както са определени от държавите-членки, трябва да бъдат подчинени на разпоредбите на директивата [91/308], когато участват във финансови или корпоративни сделки, включително когато предоставят фискални съвети, когато съществува най-големият риск услугите на тези юристи да бъдат използвани за целите на прането на приходите от престъпна дейност.
- (17) Когато обаче независими членове на професии за предоставяне на юридически съвети, които са законно признати и контролирани, като адвокати, оценяват правното положение на даден клиент или представяват даден клиент в съдебно производство, не би било подходящо директивата [91/308] да наложи на тези юристи задължението да съобщават по отношение на тези дейности за подозрения за пране на пари. Трябва да съществуват изключения от всяко задължение да се докладва информация, получена било преди, по време на, или след съдебно производство, или в процеса на оценяване правното положение на даден клиент. Следователно, правната консултация остава подчинена на задължението за професионална тайна, освен ако юридическият съветник взема участие в дейностите по пране на пари, ако правната консултация се дава за целите на прането на пари или ако адвокатът знае, че клиентът търси юридически съвет за целите на прането на пари.

[...]

- (20) В случая на нотариуси и юристи на свободна практика, на държавите-членки трябва да бъде позволено, с цел да държат ясна сметка за задължението на тези професионалисти за дискретност, което имат по отношение на техните клиенти, да посочат професионалната организация на адвокати или други саморегулиращи се сдружения за членове на независими професии като орган, към който могат да бъдат отправяни докладите относно евентуални случаи на пране на пари от страна на тези професионалисти. Нормите, регулиращи разглеждането на такива доклади и тяхното евентуално последващо предаване на „властите, отговорни за борбата срещу прането на пари“ [другаде в текста: „органите, отговарящи за борбата срещу изпирането на пари“], и

по принцип подходящите форми на сътрудничество между професионалните организации на адвокати или професионалните сдружения и тези власти трябва да бъдат определени от държавите-членки.“

- 6 Съгласно член 2а, точка 5 от Директива 91/308 предвидените в нея задължения се налагат на:

„5. нотариуси и други юристи на свободна практика, когато участват било:

- a) чрез подпомагане на своя клиент в планирането или извършването на сделки, отнасящи се до:

i) покупката и продажбата на недвижимо имущество или на търговски предприятия;

ii) управлението на средствата, ценните книжа или другите активи на клиента;

iii) откриването или управлението на банкови, спестовни сметки или сметки по ценни книжа;

iv) организацията на вноските, необходими за създаването, управлението или ръководенето на дружества;

v) създаването, управлението или ръководенето на тръстове, дружества или сходни структури;

б) или действайки от името и за сметка на своя клиент във всяка финансова сделка или сделка с недвижимо имущество.“

7 Член 6 от Директива 91/308 предвижда:

„1. Държавите-членки гарантират, че институциите и лицата, предмет на настоящата директива, и техните ръководители и служители сътрудничат пълноценно на властите, отговорни за борбата срещу прането на пари:

а) като информират тези власти по своя собствена инициатива за всеки факт, който би могъл да бъде показател за пране на пари;

б) като предоставят на тези власти, по тяхно искане, цялата необходима информация в съответствие с процедурите, установени от приложимото законодателство.

2. Информацията, посочена в параграф 1, се изпраща на властите, отговорни за борбата срещу прането на пари на държавата-членка, на чиято територия се намира институцията или лицето, което изпраща информацията. Изпращането се извършва обикновено от лицето или лицата, посочени от институцията, или от лицата, посочени в настоящата директива, в съответствие с процедурите, предвидени в член 11, параграф 1, буква а).

3. В случая на нотариуси и юристи на свободна практика, посочени в член 2а, параграф 5 [да се чете: „член 2а, точка 5“], държавите-членки могат да посочват подходящия саморегулиращ се орган [да се чете: „орган за саморегулиране“] на съответната професия като органа, който трябва да бъде информиран за фактите, посочени в параграф 1, буква а), и в такъв случай определят подходящите форми на сътрудничество между този орган и властите, отговорни за борбата срещу прането на пари.

Държавите-членки не са задължени да прилагат задълженията, определени в параграф 1, по отношение на нотариуси, юристи на свободна практика, одитори, външни експерт-счетоводители и на фискални съветници с оглед на информацията, която получават от или придобиват за някой от техните клиенти при оценяването на правното положение на този клиент или при изпълнението на задачите им по защитата или представяването на този клиент в, или на задачите им, отнасящи се до съдебни производства, включително и съвет за започване или избягване на производства, независимо от това дали тази информация е получена или придобита преди, по време на или след тези производства.“

Национална правна уредба

- 8 С член 4 от Закона от 12 януари 2004 г. в Закона от 11 януари 1993 г. за предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари и финансиране на тероризма (*Moniteur belge* от 9 февруари 1993 г., стр. 2828, наричан по-нататък „Законът от 11 януари 1993 г.“) е добавен член 2 ter със следното съдържание:

„Доколкото това е изрично предвидено в разпоредбите на настоящия закон, същите се прилагат и спрямо адвокатите:

1. когато те подпомагат клиента си в планирането или извършването на сделки, отнасящи се до:

- а) покупката или продажбата на недвижимо имущество или на търговски предприятия;
- б) управлението на средствата, ценните книжа или другите активи на клиента;
- в) откриването или управлението на банкови, спестовни сметки или сметки по ценни книжа;
- г) организацията на вноските, необходими за създаването, управлението или ръководенето на дружества;
- д) създаването, управлението или ръководенето на тръстове, дружества или сходни структури;

2. или когато действат от името и за сметка на клиента си във всяка финансова сделка или сделка с недвижимо имущество.“

- 9 С член 25 от Закона от 12 януари 2004 г. в член 14 bis от Закона от 11 януари 1993 г. е добавен параграф 3, съгласно който:

„Лицата, посочени в член 2 ter, които при осъществяване на дейностите, изброени в същия член, установят факти, за които знаят или подозират, че са свързани с пране на пари или финансиране на тероризма, са длъжни да информират незабавно председателя на професионалната организация на адвокатите, към която принадлежат.

При все това лицата по член 2 ter не предават тази информация, ако същата е придобита от или за някой от техните клиенти при оценяването на правното положение на този клиент или при изпълнението на задачите им по защитата или представляването на този клиент в или на задачите им, отнасящи се до съдебни производства, включително и съвет за започване или избягване на производства, независимо дали тази информация е получена или придобита преди, по време на или след тези производства.

Председателят на професионалната организация на адвокатите проверява дали са спазени условията, предвидени в член 2 ter и в предходната алинея. Ако условията са спазени, той предава незабавно информацията на отдела за обработка на финансова информация.“

10 С член 27 от Закона от 12 януари 2004 г. член 15, параграф 1 от Закона от 11 януари 1993 г. е заменен със следния текст:

„§ 1. Когато отделът за обработка на финансова информация получи информация, посочена в член 11, § 2, той, един от членовете му или членът на неговия персонал, определен за тази цел от магистрата, който ръководи отдела, или от неговия заместник, може да поиска предоставяне, в определен от него срок, на всякакви допълнителни сведения, които счита за необходими за изпълнение на задачата на отдела, от страна на:

1. всички образувания и лица, посочени в членове 2, 2 bis и 2 ter, както и от страна на председателя на професионалната организация на адвокатите, посочен в член 14 bis, § 3;

[...]

Лицата, посочени в член 2 *ter*, и председателят на професионалната организация на адвокатите, посочен в член 14 *bis*, § 3, не предават тази информация, ако същата е била получена от лицата по член 2 *ter* от или за някой от техните клиенти при оценяването на правното положение на този клиент или при изпълнението на задачите им по защитата или представянето на този клиент в или на задачите им, отнасящи се до съдебни производства, включително и съвет за започване или избягване на производства, независимо дали тази информация е получена или придобита преди, по време на или след тези производства.

[...]“

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 11 С две искания от 22 юли 2004 г. *Ordre des barreaux francophones et germanophone* и *Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles*, от една страна, и *Ordre des barreaux flamands* и *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles*, от друга страна, искат от препращащата юрисдикция да обяви за противоконституционни членове 4, 5, 7, 25, 27, 30 и 31 от Закона от 12 януари 2004 г. *Conseil des barreaux de l'Union européenne* и *Ordre des avocats du barreau de Liège* встъпват в делото по главното производство.
- 12 Пред препращащата юрисдикция вносителите на исканията поддържат поспециално, че членове 4, 25 и 27 от Закона от 12 януари 2004 г. неоснователно нарушават принципите на професионалната тайна и независимост на адвоката, които били съставна част от основното право на всеки правен субект на справедлив съдебен процес и на спазване на правото му на защита, доколкото тези членове разпростират по отношение на адвокатите задължението да информират компетентните органи при установяване на факти, за които знаят или подозират, че са свързани с изпиране на пари, и да предават на посочените органи допълнителните сведения, които последните сметат за необходими. По този начин посочените членове нарушавали членове 10 и 11 от белгийската

конституция във връзка с член 6 от ЕКПЧ, с общите принципи на правото в областта на правото на защита, с член 6, параграф 2 ЕС и с членове 47 и 48 от Хартата на основните права на Европейския съюз, прогласена на 7 декември 2000 г. в Ница (ОВ С 364, стр. 1).

- 13 Вносителите на исканията, както и Conseil des barreaux de l'Union européenne, поддържат освен това, че исканията им не могат да бъдат оборени на основание на факта, че белгийският законодател е транспонира разпоредбите на Директива 91/308, които по отношение на адвокатите ограничават задълженията за предоставяне на информация и съдействие. В тази насока Ordre des barreaux francophones et germanophone и Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles считат, че направеното от тези разпоредби разграничение между основни и допълнителни адвокатски дейности е юридически неиздържано и води до състояние на съществена правна несигурност. Ordre des barreaux flamands и Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles подчертават, че задълженията за разкриване на сведения и уличаване на клиента в извършването на престъпление надхвърлят обикновеното нарушаване на професионалната тайна, като прекъсват окончателно отношението на доверие между клиента и неговия адвокат.
- 14 От своя страна Conseil des barreaux de l'Union européenne твърди, че Законът от 11 януари 1993 г., изменен със Закона от 12 януари 2004 г., не позволява традиционната дейност на адвоката изцяло да се запази. В този смисъл той уточнява, че особеностите на адвокатската професия, и по-специално независимостта и професионалната тайна, допринасят за общественото доверие в нея и че това доверие не е свързано само с отделни дейности на адвоката.
- 15 Препращащата юрисдикция отбелязва, че исканията за обявяване на противоконституционност са насочени срещу Закона от 12 януари 2004 г., с който разпоредбите на Директива 2001/97 се транспонират в белгийското законодателство. Като се има предвид, че общностният законодател, подобно на белгийския, бил длъжен да съблюдава правото на защита и правото на справедлив съдебен процес, тя счита, че преди да се произнесе по съобразността на закона с белгийската конституция, е необходимо да се разреши въпросът относно действителността на директивата, на която се основава законът.

- 16 При тези обстоятелства Cour d'arbitrage решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Нарушава ли член 1, [точка 2] от Директива 2001/97 [...] правото на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 6 от [ЕКПЧ], а следователно и с член 6, параграф 2 [ЕС], доколкото новият член 2а, [точка 5], добавен с него в Директива 91/308/ЕИО, налага включване на юристите на свободна практика, без да се изключва адвокатската професия, в приложното поле на последната директива, която по същество има за цел да наложи на посочените в нея лица и институции задължението да информират органите, отговарящи за борбата срещу изпирането на пари, за всеки факт, който би могъл да бъде показател за изпиране на пари (член 6 от Директива 91/308/ЕИО, заменен с член 1, [точка 5] от Директива 2001/97/ЕО):“

По преюдициалния въпрос

- 17 В самото начало следва да се отбележи, че макар в главното производство, във връзка с което е отправено настоящото запитване, вносителите на исканията и встъпилите страни да оспорват действителността на националното законодателство, транспониращо Директива 91/308, от гледна точка на редица норми от по-висок ранг, с въпроса си препращащата юрисдикция е счела за необходимо да поиска от Съда да упражни контрол за действителност на тази директива само от гледна точка на правото на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 6 от ЕКПЧ и член 6, параграф 2 ЕС.
- 18 Според постоянната съдебна практика установеното с член 234 ЕО производство се основава на ясно разделение на правомощията между националните юрисдикции и Съда, така че само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално заключение, за да може да постанови решението си, така и

релевантността на въпросите, които поставя на Съда (вж. Решение от 4 декември 2003 г. по дело EVN и Wienstrom, C-448/01, Recueil, стр. I-14527, точка 74 и Решение от 12 април 2005 г. по дело Keller, C-145/03, Recueil, стр. I-2529, точка 33).

- 19 При тези обстоятелства няма основание проверката за действителност на Директива 91/308 да се разшири и да се извърши и от гледна точка на основни права, които не са посочени от препращащата юрисдикция, и по-специално правото на зачитане на личния живот, предвидено в член 8 от ЕКПЧ.
- 20 Член 6, параграф 1 от Директива 91/308 предвижда, че посочените в Директивата лица трябва напълно да сътрудничат на органите, отговарящи за борбата срещу изпирането на пари, като ги информират по своя собствена инициатива за всеки факт, който би могъл да бъде показател за изпиране на пари, и като предоставят на тези органи, по искане на последните, цялата необходима информация в съответствие с процедурите, установени от приложимото законодателство.
- 21 По отношение на адвокатите Директива 91/308 ограничава приложението на задълженията за предоставяне на информация и за съдействие по два начина.
- 22 От една страна, съгласно член 2а, точка 5 от Директива 91/308 адвокатите са обвързани със задълженията, предвидени в нея, и по-специално със задълженията за предоставяне на информация и за съдействие, наложени с член 6, параграф 1 от тази директива, само доколкото участват в някои изчерпателно изброени в член 2а, точка 5 сделки по начините, посочени в последната разпоредба.
- 23 От друга страна, от член 6, параграф 3, втора алинея от Директива 91/308 следва, че държавите-членки не са длъжни да налагат на адвокатите

задълженията за предоставяне на информация и за съдействие, що се отнася до информацията, която получават от или придобиват за някой от своите клиенти при оценяване на правното положение на този клиент или при изпълнението на задачите си по защитата или представляването на този клиент в, или на задачите си, отнасящи се до съдебни производства, включително и съвет за започване или избягване на производства, независимо дали тази информация е получена или придобита преди, по време на или след тези производства.

24 Значението на това освобождаване е подчертано в съображение 17 от Директива 2001/97, според което не би било подходящо Директива 91/308 да налага задължението за съобщаване на подозрения за изпиране на пари на членовете на свободни професии за предоставяне на юридически съвети, които са законно признати и контролирани, като например адвокати, когато същите оценяват правното положение на даден клиент или го представляват в съдебно производство. Същото съображение освен това посочва, че трябва да съществуват изключения от всяко задължение да се докладва информация, получена преди, по време на или след съдебно производство, или в процеса на оценяване на правното положение на даден клиент. На последно място, в същото съображение се подчертава, че съгласно изключението правната консултация остава подчинена на задължението за професионална тайна, освен ако самият адвокат взема участие в дейностите по изпиране на пари, ако юридическият съвет се дава за целите на изпирането на пари или ако адвокатът знае, че клиентът му търси юридически съвет за такива цели.

25 В дадения случай от членове 25 и 27 от Закона от 12 януари 2004 г. следва, че в посочения закон белгийският законодател е предвидил освобождаване на адвокатите от задължението за предоставяне на информация, получена или придобита при обстоятелствата, посочени в упоменатия член 6, параграф 3, втора алинея от Директива 91/308.

26 При тези обстоятелства следва да се разгледа въпросът дали задължението на адвоката, действащ при упражняване на професионалната си дейност, да съдейства на компетентните власти в областта на борбата срещу изпирането на пари по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 91/308 и да ги

информира по своя инициатива за всеки факт, който би могъл да бъде показател за изпиране на пари, представлява нарушение на правото на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 6 от ЕКПЧ и член 6, параграф 2 ЕС, като се имат предвид ограниченията на въпросното задължение, предвидени в член 2а, точка 5 и член 6, параграф 3 от посочената директива.

27 На първо място следва да се отбележи, че член 6, параграф 3, втора алинея от Директива 91/308 се поддава на различни тълкувания, така че точният обхват на наложените на адвокатите задължения за предоставяне на информация и за съдействие не е съвсем недвусмислен.

28 Във връзка с това според постоянната съдебна практика, когато текст от вторичното общностно право може да се тълкува по няколко начина, следва да се предпочете тълкуването, съгласно което разпоредбата съответства на Договора за ЕО, а не онова, което води до установяване на несъвместимостта ѝ с него (вж. Решение от 13 декември 1983 г. по дело Комисия/Съвет, 218/82, Recueil, стр. 4063, точка 15 и Решение от 29 юни 1995 г. по дело Испания/Комисия, C-135/93, Recueil, стр. I-1651, точка 37). Държавите-членки са длъжни не само да тълкуват националното си право по начин, който да съответства на общностното право, но и да не допускат да се основават на тълкуване на текст от вторичното право, което би влязло в конфликт с основните права, защитавани от общностния правен ред, или с останалите общи принципи на общностното право (Решение от 6 ноември 2003 г. по дело Lindqvist, C-101/01, Recueil, стр. I-12971, точка 87).

29 Следва да се напомни също така, че основните права са неразделна част от общите принципи на правото, за чието спазване следи Съдът. В това отношение Съдът се вдъхновява от общите за държавите-членки конституционни традиции, както и от указанията, съдържащи се в международните актове за защита на правата на човека, към които държавите-членки са се присъединили или в чието изготвяне са участвали. В това отношение ЕКПЧ има особено значение (вж. в този смисъл Решение от 12 ноември 1969 г. по дело Stauder, 29/69, Recueil, стр. 419, точка 7, Решение от 6 март 2001 г. по дело Connolly/Комисия, C-274/99 P, Recueil, стр. I-1611, точка 37 и Решение от 14 декември 2006 г. по дело ASML, C-283/05, Recueil, стр. I-12041, точка 26).

Така правото на справедлив съдебен процес, както произтича по-специално от член 6 от ЕКПЧ, представлява основно право, зачитано от Европейския съюз като общ принцип по силата на член 6, параграф 2 ЕС.

- 30 Член 6 от ЕКПЧ предвижда, че всяко лице, при определянето на неговите граждански права и задължения или в рамките на наказателно производство, има право на справедливо разглеждане на неговото дело.
- 31 Според съдебната практика на Европейския съд по правата на човека понятието за „справедлив съдебен процес“, посочено в член 6 от ЕКПЧ, се състои от различни елементи, сред които са по-специално правото на защита, принципът на равните процесуални възможности, правото на достъп до правосъдие, както и правото на достъп до адвокат в граждански и наказателни дела (вж. ЕСПЧ, Решение от 21 февруари 1975 г. по дело *Golder c/y Обединеното кралство*, серия А № 18, § 26—40, Решение от 28 юни 1984 г. по дело *Campbell и Fell c/y Обединеното кралство*, серия А № 80, § 97—99, § 105—107 и § 111—113, както и Решение от 30 октомври 1991 г. по дело *Borgers c/y Белгия*, серия А № 214-B, § 24).
- 32 Адвокатът не би могъл да изпълнява по подходящ начин задачата си да съветва, защитава и представлява клиента си и следователно последният би бил лишен от правата, които са му предоставени с член 6 от ЕКПЧ, ако в рамките на съдебно производство или на подготовката му адвокатът бъде задължен да съдейства на държавните органи, като им предоставя информация, получена по време на правни консултации, проведени в контекста на такова производство.
- 33 Що се отнася до Директива 91/308, както бе припомнено в точка 22 от настоящото решение, от член 2а, точка 5 от нея става ясно, че задълженията за предоставяне на информация и за съдействие се прилагат по отношение на адвокатите само доколкото те подпомагат клиента си в планирането или извършването на някои сделки, основно от финансов характер или такива с недвижимо имущество, посочени в буква а) от разпоредбата, или когато действат от името и за сметка на клиента си във финансовите сделки или

сделките с недвижимо имущество. По принцип поради самото им естество тези дейности се извършват при условия, които не са свързани със съдебни производства и следователно са извън приложното поле на правото на справедлив съдебен процес.

- 34 Освен това от момента, в който от адвокат, работещ по сделка, посочена в член 2а, точка 5 от Директива 91/308, бъде поискана помощ за изпълнение на задача, свързана със защита или представляване в съдебно производство, или с даване на съвет за започване или избягване на съдебно производство, по силата на член 6, параграф 3, втора алинея от Директивата въпросният адвокат се освобождава от посочените в параграф 1 от същия член задължения и във връзка с това е без значение дали информацията е получена или придобита преди, по време на или след производството. Такова освобождаване е в състояние да защити правото на клиента на справедлив съдебен процес.
- 35 Като се има предвид, че изискванията, произтичащи от правото на справедлив съдебен процес, по определение предполагат връзка със съдебно производство, и с оглед на факта, че член 6, параграф 3, втора алинея от Директива 91/308 освобождава адвокатите от задълженията за предоставяне на информация и за съдействие по член 6, параграф 1 от Директивата, когато дейностите им се характеризират с такава връзка, то посочените изисквания са защитени.
- 36 От друга страна, следва да се приеме, че изискванията, свързани с правото на справедлив съдебен процес, допускат възможността адвокатите да са обвързани със задълженията за предоставяне на информация и за съдействие, установени с член 6, параграф 1 от Директива 91/308, когато действат в конкретните рамки на дейностите, изброени в член 2а, точка 5 от Директивата, но при условия, които не попадат в обхвата на член 6, параграф 3, втора алинея, доколкото такива задължения са обосновани, както е подчертано поспециално в трето съображение от Директива 91/308, от необходимостта от ефикасна борба срещу изпирането на пари, оказващо очевидно влияние върху разрастването на организираната престъпност, която на свой ред представлява особена заплаха за обществата на държавите-членки.

- 37 С оглед на изложеното дотук следва да се приеме, че задълженията за предоставяне на информация и за съдействие на органите, отговарящи за борбата срещу изпирането на пари, предвидени в член 6, параграф 1 от Директива 91/308 и наложени на адвокатите с член 2а, точка 5 от нея, като се има предвид член 6, параграф 3, втора алинея от същата директива, не нарушават правото на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 6 от ЕКПЧ и член 6, параграф 2 ЕС.

По съдебните разноси

- 38 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Задълженията за предоставяне на информация и за съдействие на органите, отговарящи за борбата срещу изпирането на пари, предвидени в член 6, параграф 1 от Директива 91/308/ЕИО на Съвета от 10 юни 1991 година за предотвратяване използването на финансовата система за изпиране на пари, изменена с Директива 2001/97/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2001 година, и наложени на адвокатите с член 2а, точка 5 от тази директива, като се има предвид член 6, параграф 3, втора алинея от нея, не нарушават правото на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 6 от ЕКПЧ и член 6, параграф 2 ЕС.

Подписи